

2. SOCIJALNO UKLJUČIVANJE

Hrvatska je 2012. godine imala jednu od najviših stopa udjela stanovnika u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u EU – 32,3% ukupnog broja stanovnika. Rizik od siromaštva prije socijalnih transfera, uključujući mirovine, iznosio je 45,7%, a poslije njih 20,5%. Prema radnoj aktivnosti stanovnika, stopa rizika od siromaštva bila je najviša među nezaposlenima (42,9%), gospodarski neaktivnima (31,9%) i umirovljenicima (21,8%). Po kućanstvima, najviša stopa zabilježena je za jednočlana kućanstva u kojima žive žene (42,7%) i za kućanstva samohranih roditelja (40,4%). Prema intenzitetu rada, najviše su stope u kućanstvima s uzdržavanom djecom i niskim intenzitetom rada (70,6%).

Nacionalni cilj za 2020. godinu je smanjenje broja osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti za 150,, s 1.370na 1.220. Ovaj cilj postavljen je u Strategiji borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014.-2020. Aktivnosti u okviru borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti usmjerit će se na tri prioriteta: 1) Osiguravanje uvjeta za uspješno smanjenje siromaštva kroz mjere usmjerene na dugotrajno nezaposlene i druge ranjive skupine, povećanje adekvatnosti socijalnih naknada u sustavu socijalne skrbi, jednak pristup javnim uslugama; 2) Osiguravanje uvjeta za sprječavanje novih kategorija siromašnih, kao i smanjenje broja osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti osiguravanjem pristupa uslugama od najranije dobi i jednak pristup socijalnim, zdravstvenim i drugim uslugama, povećanje zapošljivosti radno aktivnog stanovništva, posebice ranjivih skupina; 3) Uspostava koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Kroz ESF intervencije poduzimat će se mjere za dugotrajno nezaposlene i druge ranjive skupine, pristup zdravstvenim i socijalnim uslugama i unapređenje sustava potpora .

Područja najviše pogođena siromaštvom karakteriziraju više stope nezaposlenosti, niži prihodi i niže stope stjecanja obrazovanja, depopulacija, niži životni standard i lošiji stambeni uvjeti. Mapiranje siromaštva pripremat će se istovremeno s pilot-projektima intervencija fizičke, socijalne i gospodarske obnove i predviđeno je u okviru OPKK. Mapiranje siromaštva koristit će se za utvrđivanje područja fokusa za moguće pokretanje programa obnove.

Hrvatska je specifična po nedavnom izravnom iskustvu rata (1990.-1996.), kao i po kategorijama stanovnika koji su posebno izloženi riziku od socijalne isključenosti, poput branitelja i stradalnika rata, izbjeglica, interno raseljenih osoba i povratnika. U Hrvatskom domovinskom ratu uništeno je više od 150.000 domova i imanja te više od 25% hrvatskog gospodarstva. Izravna šteta nanesena Hrvatskoj iznosila je 32 milijarde EUR. Život je izgubilo više od 21.000 osoba, a 57.890 branitelja ima tjelesna oštećenja veća od 20%.

Iako turizam igra važnu ulogu u stvaranju rasta i radnih mjesta, a oko 6% zaposlenih u Hrvatskoj radi u sektoru turizma i ugostiteljstva, udio zaposlenih koji pripadaju ranjivim skupinama, prema podacima iz Strategije za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, veoma je nizak u ovom sektoru. Nacionalni program za razvoj socijalnog turizma predviđa povećanje vještina i zapošljivosti ranjivih skupina. ESF će podržati edukacije i usavršavanje vještina ranjivih skupina s ciljem podizanja njihove zapošljivosti u sektoru turizma i ugostiteljstva.

Borba protiv diskriminacije

Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti također se suočavaju s različitim aspektima diskriminacije. Premda postoje regulatorni okviri, borba protiv diskriminacije i provođenje antidiskriminacijskih mjera i dalje su ograničeni. Izvješće pučkog pravobranitelja za 2013. godinu navodi etničko porijeklo kao najčešći razlog diskriminacije. OPULJP će podržati aktivnosti za borbu protiv etničke diskriminacije i diskriminacije na osnovi nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi, spola, spolne orijentacije. Diskriminacija je najviše izražena na području zapošljavanja. Mjere usmjerene na poslodavce i dugotrajno

nezaposlene osobe predviđene su kroz izgradnju kapaciteta HZZ-a i pružat će se putem njihovih usluga. U području obrazovanja, borba protiv diskriminacije od posebne je važnosti za povećanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, i promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim usmjeravanjem i priznavanjem stečenih kompetencija. Posebna pozornost posvetit će se osiguravanju ciljane potpore studentima u nepovoljnom položaju i povećanju broja djece u predškolskom obrazovanju uzimajući u obzir specifične regionalne situacije. Poseban fokus stavljen je na pripadnike romske manjine i osobe s invaliditetom. Što se tiče ESF aktivnosti u području dobrog upravljanja, poboljšat će se kapaciteti i javne uprave i organizacija civilnoga društva u svrhu borbe protiv diskriminacije na osnovi nacionalnosti, etničke pripadnosti, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi, spola, seksualne orijentacije ili bilo koje druge osobine, kroz edukacije koje provode Pravosudna akademija i Državna škola za javnu upravu. Posebna pozornost posvetit će se regionalnoj razini. Javnost će se informirati ciljanim kampanjama.

Izazovi sektora socijalne politike u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti

Utvrđeni izazovi u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti:

1) Nedostatak adekvatnosti, učinkovitosti, transparentnosti i usmjerenosti sustava socijalne skrbi, kao što je navedeno u Specifičnim preporukama državama članicama (SPDČ) (*CSR- Country Specific Recommendations*) i Radnom dokumentu službi Komisije (RDS) (*SWD-Staff Working Document*).

U cilju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, potrebna je konsolidacija socijalnih davanja i jedinstvenih kriterija za određivanje statusa povezivanjem podataka iz relevantnih izvora i državnih tijela na jednom mjestu. Na nacionalnoj razini postoji 70 davanja u nadležnosti osam ministarstava i 50 programa davanja na lokalnoj razini. Trenutno su četiri davanja uključena u novouvedenu zajamčenu minimalnu naknadu što bi se trebalo postupno proširiti na ukupno osam davanja iz sustava zdravstva (e-Zdravlje), zapošljavanja, obrazovanja i mirovinskog sustava do 2017. godine, uključujući i socijalne programe financirane od strane lokalnih i regionalnih jedinica kojima se upravlja na jednom mjestu – jedinstvenim novčanim centrima. Ovaj proces financira Svjetska banka kreditom od 70 milijuna EUR. Centri bi trebali upravljati svim davanjima koja će postati dostupnija, transparentnija, a preklapanja će se svesti na minimum. Spajanje će dovesti do zajamčenog minimalnog standarda, što predstavlja jamstvo kućanstva na način da će se različite naknade pretvoriti u jedinstvenu zaštitnu naknadu i dodatne naknade koje se ne mogu spojiti (npr. na otocima). Tu je i mogućnost da se u budućim koracima pokrije međusobno povezivanje zdravstvenih uprava na različitim razinama. Upravljanje naknadama podupire aplikacija SocSkrb koja pruža jedinstvenu elektroničku bazu podataka svih registriranih korisnika, postupaka i prava iz sustava socijalne skrbi. Sve navedene aktivnosti financiraju se iz državnog proračuna, programa Svjetske banke i unije. ESF će podržati aktivnosti usmjerene na poboljšanje kapaciteta stručnjaka u vezi promjena politike i praćenja u području reforme novčanih naknada.

2) Mjere aktivacije nezaposlenih osoba ne rješavaju u dovoljnoj mjeri probleme nezaposlenosti.

Sažetak osnovnih gledišta Komisije (SOGK) (*CPP- Commission Position Paper*) i SPDČ naglašavaju da mjere aktivacije nezaposlenih osoba nisu dovoljno razvijene pa ih stoga treba poboljšati. Zajamčena minimalna naknada pridonosi borbi protiv siromaštva jer potiče zapošljavanje korisnika putem ugrađenih mjera aktivacije – obveze traženja posla, prekvalifikacije. 44,45% korisnika socijalnih naknada radno je sposobno. Kroz IPA-u podržane su edukacije stručnjaka u sustavu rada i socijalne skrbi za rad s dugotrajno nezaposlenim osobama u cilju jačanja njihove suradnje u poboljšanju zapošljivosti korisnika socijalne skrbi.

Kroz ESF aktivnosti podržat će se daljnje obrazovanje stručnjaka u tim sektorima i širenje usluga za aktivaciju na druge pružatelje socijalnih usluga (kao što su organizacije civilnoga društva) .

Stope siromaštva među mladima i djecom u porastu su zbog visoke stope nezaposlenosti. Zbog visokih stopa siromaštva među djecom, MSPM će u 2015. provesti *twinning* projekt financiran iz Prijelaznog instrumenta s ciljem jačanja administrativnih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga u cilju ranog otkrivanja i pravovremenih intervencija za osobe, obitelji i djecu u riziku od siromaštva. To će pridonijeti boljem usmjeravanju programa socijalne skrbi. Nacionalni program za mlade 2014.-2017. obuhvaća mjere i aktivnosti vezane za aktivno uključivanje, socijalnu zaštitu i socijalno uključivanje mladih.

ESF će podržati edukacije i radionice za stručnjake u području socijalne politike, mentorstva, savjetovanja i edukacije za mlade i ranjive skupine radi promicanja njihove zapošljivosti.

3) Mreža socijalnih usluga u zajednici nije dovoljno razvijena.

Prema PDČ-u i RDS-u, usluge dugoročne skrbi disperzirane su između sustava zdravstvene i socijalne skrbi, a pritisak na institucionalnu skrb je konstantan. U prikazu stanja po državi članici navodi se kako je dostupnost kvalitetne socijalne potpore na razini zajednice ograničena. Preporučuje se prelazak s institucionalne na skrb u zajednici.

Kako bi se omogućile demografske promjene, koje predstavljaju osnovu za gospodarski, regionalni, ruralni i općenito razvoj u Hrvatskoj, podržat će se aktivnosti vezano uz demografiju, a sve u cilju poboljšanja obiteljskih politika te smanjenja siromaštva, socijalne isključenosti i iseljavanja.

Osnovni cilj MZDOSP-a je pokretanje procesa deinstitutionalizacije koji je zacrtan u Strategiji borbe protiv siromaštva, Planu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih tijela u Hrvatskoj 2011.-2016./2018. i pratećem Operativnom planu 2014.-2016. U 2012. godini od 12.373 korisnika socijalnih usluga, 62% bilo je u institucijama (1.231 djece i mladeži bez roditeljske skrbi, 993 djece i mladeži s poremećajima u ponašanju, 10.140 osoba s invaliditetom). Cilj je smanjenje broja osoba u institucijama i povećanje broja korisnika skrbi u zajednici. Proces deinstitutionalizacije sadrži dva povezana procesa: transformaciju institucionalnih pružatelja usluga i prelazak korisnika s institucionalizirane skrbi na onu u zajednici i smanjenje broja korisnika u institucijama, razvijanjem socijalnih usluga u zajednici za sve ranjive skupine.

Operativni plan definira 32 institucije koje predstavljaju prioritet za deinstitutionalizaciju te mjere vezane uz izradu plana za transformaciju drugih institucija na temelju ostvarenih rezultata do 2016. godine. Uz to uključuje mjere za širenje mreže usluga u zajednici u cilju sprečavanja institucionalizacije.

Nedostatak usluga dodatno opterećuje one koji se skrbe o članovima obitelji kojima je potrebna pomoć drugih i sprečava ih da se zaposle ili zadrže radno mjesto. RDS ističe da trenutni sustav skrbi za djecu od najranije dobi ne osigurava jedinstveni pristup svim obiteljima koje trebaju takve usluge i ne podržava zapošljavanje roditelja. SOGK naglašava da dostupnost kvalitetne skrbi od najranije dobi omogućuje roditeljima bolju integraciju na tržištu rada. Nastavak projekata lokalnih dionika financiranih iz IPA-e, a koji pružaju socijalne usluge skrbi za djecu predškolske dobi u zajednici dalje se podržava kroz ESF.

NPR uključuje mjere u vezi s promjenom financijskog modela pružanja socijalnih usluga i osiguranje jednakog pristupa socijalnim uslugama za osobe s invaliditetom i starije osobe. Isti model financiranja treba primjenjivati na pružatelje usluga prema drugim ranjivim skupinama. Cilj je da se uvede jedinstven model financiranja svih pružatelja socijalnih usluga, nakon provedbe jedinstvenog i transparentnog procesa dodjele potvrda o ispunjavanju standarda za

pružanje socijalnih usluga.

Zbog promjene politika u sektoru socijalne politike, uključujući i proces deinstucionalizacije, kompetencije zaposlenika u ovom sektoru i dalje su neadekvatne, osobito u područjima provedbe reformi politika i praćenja. Metode rada s dugotrajno nezaposlenim korisnicima, praćenje socijalnog ugovaranja i standarda kvalitete, edukacije u vezi reforme novčane pomoći, kapaciteti za upravljanje i pružanje novorazvijenih socijalnih usluga, prikupljanje podataka u vezi s obvezama koje proizlaze iz međunarodnih dokumenata, kao što je UN-ova Konvencija o pravima djeteta, podržat će se kroz ESF.

Ulaganja u socijalnu infrastrukturu kao potpora procesu deinstucionalizacije i u cilju poboljšanja uvjeta za pružanje socijalnih usluga u zajednici podržat će se na komplementaran način u okviru EFRR-a. Ulaganja će biti usmjerena na postojeću infrastrukturu ustanova socijalne skrbi kako bi se iskoristili postojeći resursi i prilagodili za pružanje usluga u zajednici koje su razvijene u okviru ESF-a. To znači da će se zatvoriti dugoročni kapaciteti objekata sadašnjih institucija, koje se nalaze u zajednici, a ne u izoliranim i udaljenim područjima, i koji imaju pristup ostalim redovnim uslugama a financirat će se adaptacija/opremanje tih objekata za pružanje usluga u zajednici (npr. organizirano stambeno pitanje, vrtići). Isto tako, kada su kapaciteti ustanova nedostatni za završetak procesa deinstucionalizacije, financirat će se infrastrukturna ulaganja drugih pružatelja socijalnih usluga, sukladno relevantnim sektorskim politikama/strategijama/programima na snazi.

Sredstva EFRR-a neće se dodjeljivati za održavanje domova za intenzivnu i dugoročnu institucionalnu skrb i/ili za nove oblike dugoročne institucionalne skrbi. Kako bi se potaknuo lokalni razvoj, a seoska i udaljena područja učinila privlačnijima, EFRR će poduprijeti ulaganja u manju infrastrukturu za pružanje javnih usluga.

Zdravstvene usluge

Razina ukupnih izdataka za zdravstvo u 2011. godini bila je niža u usporedbi s prosjekom EU-a (7,8% odnosno 10,1%). Većina uloženi sredstava potječe iz javnih izvora (84,7%). Udio izdataka izdvojenih za prevenciju u 2010. godini bio je u Hrvatskoj također niži i iznosio je samo 0,68% od ukupnih troškova za zdravstvenu zaštitu (prosjeak u EU-u iznosi 2,68%).

Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012.-2020. definira osnovna načela: univerzalnost, kontinuitet i dostupnost. Univerzalnost zdravstvene zaštite obuhvaća cjelokupno stanovništvo Hrvatske. Kontinuitet zdravstvene zaštite postiže se sveukupnom organizacijom zdravstvene zaštite, a naročito one primarne, koja pruža neprestanu zdravstvenu skrb u svakoj životnoj dobi pacijenta. Dostupnost zdravstvene zaštite podrazumijeva jednake uvjete zdravstvene skrbi za svakog građanina.

Bolnički sustav u Hrvatskoj reguliran je Nacionalnim planom razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica 2014.-2016. i temelji se na načelima troškovne učinkovitosti i funkcionalne integracije kako bi se osigurala dugoročna racionalizacija troškova sustava, a time poboljšao pristup zdravstvenoj skrbi i povećala učinkovitost sustava.

Kao što je i navedeno u PSDČ-a, Hrvatska je suočena s ograničenom raspoloživošću i dostupnošću zdravstvene zaštite, osobito u ruralnim područjima, manjim mjestima, na otocima kao i u nerazvijenim zajednicama. U 2011. godini, bilo je 284 liječnika i 579 medicinskih sestara na 100.000 stanovnika (prosjeak EU-a iznosi 346 i 836). Nedostatak zdravstvenih radnika često je izraženiji u nerazvijenim područjima u kojima su zdravstveni radnici manje skloni prihvatiti posao. Prema analizama u nacrtu Strateškog plana razvoja ljudskih potencijala u zdravstvu, 2013. godine nedostajalo je 232 liječnika opće prakse u Mreži javne zdravstvene službe, što iznosi 5,4 liječnika opće prakse na 100.000 stanovnika.

Nedavno je u Hrvatskoj provedena sveobuhvatna reforma hitne medicinske pomoći (HMP). Reformu je djelomično pratilo i ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje zdravstvenih djelatnika za hitnu medicinsku pomoć. Potrebna su 220 specijalista hitne medicine na zajedničkim bolničkim odjelima hitne medicine i 450 specijalista hitne medicine u županijskim zavodima za hitnu medicinu.

Jasno je izražena potreba za osnivanjem i razvojem timova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i unapređenje hitnih medicinskih usluga u područjima u kojima je pristup zdravstvenoj zaštiti najviše ograničen. U bolničkom sustavu, pojedinim ranjivim skupinama (npr. pacijentima kojima treba palijativna skrb, osobama s duševnim bolestima i ozljedama kralježnice) nije pružena odgovarajuća skrb zbog nedostatka zdravstvenih djelatnika koji imaju odgovarajuće obrazovanje i osposobljenost.

Potrebno je poboljšati sustav zaštite na radu medicinskih djelatnika zbog njihove izloženosti većem riziku koji se odnosi na specifičnosti njihova rada s pacijentima. Medicinski stručnjaci bit će uključeni u popis općih podataka o potrebama u vezi sa zdravljem i sigurnosti na radu, a čija se izrada planira u okviru TC8.

Pristup zdravstvenoj skrbi može se unaprijediti i učinkovitijim modelima zdravstvene skrbi, kao što su medicinske usluge na daljinu, primarna zdravstvena zaštita u zajednici, dnevne bolnice/jednodnevne kirurgije u bolnicama koje su slabije razvijene.

Ulaganja iz ESF-a koristit će se za jačanje mreže primarne zdravstvene zaštite u nerazvijenim područjima. Nedostatak specijalista radiologije i hitne medicine rješavat će se na isti način. Sredstvima iz EFRR-a, mreža primarne zdravstvene zaštite dobit će dijagnostičku i terapijsku opremu, a sredstvima iz ESF-a omogućit će se specijalizirano obrazovanje i usavršavanje timova u primarnoj zdravstvenoj zaštiti za korištenje opreme. ESF će podržati kontinuirano i specijalizirano obrazovanje ostalih pružatelja zdravstvenih usluga, posebno kako bi se podržao novi oblik pružanja zdravstvenih usluga u dnevnim bolnicama ili jednodnevnim kirurgijama, a što će biti omogućeno u obliku usavršavanja ili putem online učenja.

Kroz ESF će se pružiti podrška dodatnoj izobrazbi zdravstvenih radnika radi bolje reakcije na rastuće prijetnje po zdravlje u društvu u Hrvatskoj, uključujući, ako je to potrebno, nabavku najprimjerenije i najnaprednije opreme, nakon čega će uslijediti kontinuirano informiranje javnosti o prevenciji prijetnji po zdravlje.

Drugi se izazov odnosi na loše pokazatelje javnog zdravstva. U Hrvatskoj je 2011. godine očekivani životni vijek pri rođenju iznosio 77,26 godine. RDS naglašava da ulaganja u prevenciju bolesti i promicanje zdravlja potiču rast. Hrvatska trenutno ima tri nacionalna programa prevencije (rano otkrivanje raka dojke, vrata maternice i debelog crijeva) no pokrivenost stanovništva je relativno niska (30-60% stopa odaziva). Uključivanje civilnog društva u nacionalne zdravstvene programe i projekte trenutno je više po *ad hoc* načelu nego li sustavno. ESF sredstva dodijelit će se u obliku bespovratnih sredstava, a time će OCD-ovi dobiti priliku, kao nositelji projekta, predložiti svoje projekte za promicanje zdravlja i programe prevencije, te sudjelovati u nacionalnim programima.

Društveno poduzetništvo

Iako društveno poduzetništvo (DP) nije izričito navedeno u dokumentima SOGK-a i PDČ-a, ono je istaknuto u RDS-u Komisije kao jedno od potencijalnih područja ulaganja. SOGK i PDČ navode visoku nezaposlenost i veliki broj ljudi u riziku od siromaštva kao izazove za budući socio-ekonomski razvoj. Društvena poduzeća predstavljaju potencijalno pouzdanog partnera za javna tijela koja mogu osigurati zapošljavanje i pristup socijalnim uslugama, prije svega za ranjive skupine (osobe s invaliditetom, mlade, dugotrajno nezaposlene, Rome, hrvatske branitelje i stradalnike iz Domovinskoga rata i članove njihovih obitelji).

U Hrvatskoj se DP javlja najčešće u sklopu aktivnosti OCD-ova, zadruga, ili kao poduzeća koja najčešće osnivaju OCD-ovi.

DP se prvi put spominje u dokumentu Nacionalna strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012.-2016., koja promiče OCD-ove za socio-ekonomski razvoj. Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Hrvatskoj 2014.-2020. promiče DP kao glavni strateški cilj i važan alat za integraciju ranjivog stanovništva u radno okruženje i njegovu socio-ekonomsku uključenost.

Prije pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji, glavni program EU-a koji se koristio za financiranje projekata i inicijativa DP-a bio je IPA Operativni program Razvoj ljudskih potencijala. Neki su korisnici bespovratnih sredstava promicali DP ili su iskoristili sredstva za podršku vlastitim društvenim poduzećima. Kroz IPA-u se financirao 21 projekt povezan s razvojem DP-a, a ukupna vrijednost iznosila je 2,35 milijuna EUR.

Institucionalni okvir za DP u Hrvatskoj u ranoj je fazi razvoja. MRMS je nadležan za koordinaciju izrade Strategije razvoja društvenog poduzetništva u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. te predstavlja glavno koordinacijsko tijelo odgovorno za provedbu strategije. Strategija definira kriterije za stjecanje statusa društvenih poduzetnika i utvrđuje četiri važna područja za razvoj DP-a: zakonodavni i institucionalni okvir, dostupnost financijskog kapitala, formalno i neformalno obrazovanje i vidljivost.

Iz ESF-a će se podržati organiziranje javnih događanja i umrežavanje u svrhu promicanja vidljivosti, različitih obrazovnih aktivnosti namijenjenih društvenim poduzetnicima i njihovim zaposlenicima, kapital za pokretanje i širenje poslovanja za aktivnosti koje su prihvatljive u okviru ESF-a, razvoj i provedbu mjerenja društvenog utjecaja i istraživanja kojima se u sektoru DP-a promiče politika utemeljena na stvarnim pokazateljima.

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	2
Naziv prioritetne osi	Socijalno uključivanje

- Cjelokupna prioritetna os provest će se isključivo kroz financijske instrumente
- Cjelokupna prioritetna os provest će se isključivo kroz financijske instrumente uspostavljene na razini Unije
- Cjelokupna prioritetna os provest će se kroz lokalni razvoj pod vodstvom zajednice
- Za ESF: Cjelokupna prioritetna os posvećena je socijalnim inovacijama ili transnacionalnoj suradnji ili obama
- Za EFRR: cijela prioritetna os namijenjena je operacijama usmjerenima na obnovu nakon velikih ili regionalnih prirodnih katastrofa
- Za EFRR: cijela prioritetna os namijenjena je MSP-ovima (članak 39.)

2.A.2 Obrazloženje za formiranje prioritetne osi koja pokriva više od jedne kategorije regije, tematskog cilja ili fonda (prema potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za izračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za izračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
ESF	Slabije razvijene	Javni	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog	9i
------------------------------	-----------

prioriteta	
Naziv investicijskog prioriteta	Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Hrvatska ima jednu od najviših stopa ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u EU, u iznosu od 32,3% u 2012. Rizik od siromaštva bio je najviši za nezaposlene (42,9%), ekonomski neaktivne (31,9%) i umirovljenike (21,8%). Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti izdvaja četiri skupine u najvećem riziku: djeca i mladi, starije osobe i umirovljenici, nezaposleni i osobe s invaliditetom (OSI). Uzroci siromaštva i socijalne isključenosti obično su višedimenzionalni, a rizične kategorije često se preklapaju.</p> <p>Broj radno sposobnih korisnika socijalne skrbi je u porastu, dok su nezaposleni često podložni mnogostrukim čimbenicima ranjivosti (invalidnost, dugotrajna nezaposlenost, pripadnost nacionalnoj manjini, itd.) i diskriminacije. Diskriminacija se pojavljuje tijekom procesa zapošljavanja, na radnom mjestu, u obrazovanju ili drugim područjima. No, budući i trenutni zaposlenici nisu informirani o svojim pravima i mogućnostima zaštite te nerado prijavljuju diskriminaciju. Trebalo bi podići svijest u vezi s tim pitanjima.</p> <p>Volontiranje predstavlja korak prema povećanju zapošljivosti i aktivnog uključivanja nezaposlenih korisnika socijalnih prava. Budući da će ESF podržati promicanje volontiranja, očekuje se postizanje šireg raspona volonterskih programa i većeg broja volontera iz te skupine.</p> <p>Osobe s invaliditetom čine oko 12% ukupnog stanovništva, a samo 1,9% njih su registrirani kao nezaposleni u HZZ-u. 67,3% je dugotrajno nezaposleno, a 32,2% nema prethodnog radnog iskustva. Romi (16.975 stanovnika) su jedna od najranjivijih skupina zbog niže razine obrazovanja, loših uvjeta stanovanja i nezaposlenosti. U Hrvatskoj je specifični čimbenik ranjivosti povezan s hrvatskim braniteljima i stradalnicima iz Domovinskog rata te članovima njihovih obitelji.</p> <p>Osobe iz ovih skupina suočene su sa siromaštvom, socijalnom isključenosti i diskriminacijom u svojim</p>

	<p>zajednicama. Zbog marginalizacije, doživljavaju prepreke pri (ponovnom) uključivanju na tržište rada. Oni trebaju podršku u pristupu tržištu rada i životu zajednice, uključujući kulturne aktivnosti, stjecanje radnih vještina i iskustava, psihosocijalnu podršku, itd. Kapaciteti ustanova socijalne skrbi, organizacija civilnog društva i drugih pružatelja socijalnih usluga i usluga zapošljavanja nisu dovoljni za pružanje kvalitetnih usluga povezanih s pristupom tržištu rada.</p> <p>Mogućnosti ranjivih skupina još su više ograničene u vrijeme recesije, a njihova aktivacija traži dodatne privremene i ciljne napore. Programi javnih radova pružit će kratkoročno zaposlenje (do 12 mjeseci) kroz rad u zajednici za osobe u riziku od socijalne isključenosti. To će ih zadržati na tržištu rada i spriječiti njihov odlazak u neaktivnost.</p> <p>I mladi su uvelike pogođeni gospodarskom krizom te je potrebno povećano sudjelovanje mladih u životu zajednice.</p> <p>Očekivani rezultati uključuju povećanu aktivaciju i osiguravanje jednakog pristupa tržištu rada za najranjivije skupine kroz povećanje sudjelovanja u aktivnostima vezanih za stjecanje dodatnih vještina i radnog iskustva. Također se očekuju poboljšane mogućnosti zapošljavanja, uključujući i volontiranje, korisnika socijalne skrbi i posebno ranjive skupine nezaposlenih osoba, poboljšanje znanja i vještina stručnjaka iz socijalnog sektora, sektora zapošljavanja i civilnog sektora, kao i svijest o diskriminaciji kod svih relevantnih dionika. Uz to, očekuje se povećano sudjelovanje mladih u životu zajednice i procesu donošenja odluka.</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Jačanje aktivnog uključivanja kroz implementaciju integriranih projekata za obnovu 5 nerazvijenih pilot područja
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Zemljopisna koncentracija fizičkog propadanja, socijalne isključenosti i siromaštva u Hrvatskoj osobito je vidljiva u čitavom nizu malih gradova pogođenih ratom, smještenih u područjima s najnižim BDP-om po glavi stanovnika. Iako Hrvatska ima dvadeset godina iskustva u obnovi devastiranih gradova, pokušaji obnove imali su slabe učinke jer nikada nisu bili provedeni na integrirani način.</p> <p>Usvajanjem pristupa pilot projekta, Hrvatska prepoznaje kritičnu važnost uključivanja učenja u središnje, regionalne i lokalne institucije te formalnog vrednovanja uspjeha i neuspjeha, kako bi se na temelju činjenica kasnije odlučilo o nastavku ili mogućoj provedbi programa. Hrvatska se obvezala izraditi nacionalne strateške alate i mehanizme potrebne prije nego što se upusti u složen program integrirane obnove. Iako se puno može naučiti iz aktivnosti drugih zemalja Europske unije, u procesu kao što je ovaj, ključno je „učenje kroz rad“.</p>

	<p>Kako bi se pomoglo socio-ekonomskoj obnovi i rješavanju problema deprivacije na područjima najviše pogođenih siromaštvom i socijalnom isključenosti te najvećim nedostatkom gospodarskih izgleda, niz pilot aktivnosti realizirat će se kroz ovaj poseban cilj u odabranim manjim gradovima: 1) aktivnosti koje omogućuju bolje usmjeravanje intervencija, povećanje kapaciteta tijela koja sudjeluju u postupku i podupiru pripremu pet lokalnih intervjcijskih planova obnove i 2) aktivnosti koje izravno podupiru realizaciju pet lokalnih pilot intervjcijskih planova s mogućom provedbom u kasnijoj fazi.</p> <p>Integrirani intervjcijski planovi pripremit će se i provoditi u pet malih pilot gradova unaprijed odabranih od strane MRRFEU-a na temelju sljedećih objektivnih kriterija: veličina (manji gradovi s od 10.000 do 35.000 stanovnika), područja koja su bila zahvaćena ratom, niski indeks višestruke deprivacije (baziran na dostupnim podacima o socijalnom statusu, zaposlenju, demografskim kriterijima, depopulaciji, razini obrazovanja, razvojnom potencijalu lokalnih samouprava) i manjinska pitanja Roma. Pilot područja unaprijed odabranoga malog grada mogu uključivati, po potrebi, susjedne lokalne jedinice koje dijele iste potrebe i imaju zajedničke projekte s unaprijed odabranim malim gradom. U tim malim gradovima postoji značajan udio srpskog manjinskog stanovništva, koji su povratnici u tim područjima. Poseban bi naglasak intervjcijskih planova trebao biti na ranjivim skupinama, s posebnom pozornošću na osiguravanju različitosti društvenog sastava i prostorne integracije ljudi.</p> <p>Očekuju se dva glavna rezultata korištenja ESF-a (implementiranog kao dopuna EFRR-u) u skladu s ovim specifičnim ciljem: 1) poboljšanje socio-ekonomskih i životnih uvjeta u pet malih pilot gradova koji trebaju smanjiti depopulaciju. Paket intervencija rezultirat će obnovom zapuštenih područja i doprinijeti smanjenju nejednakosti, socijalne isključenosti i siromaštva, i 2) stvaranje i testiranje novog modela teritorijalnog pristupa obnovi depriviranih područja kroz rješavanje geografski uvjetovanih socio-ekonomskih problema deprivacije.</p> <p>Kasnije se model obnove može provoditi i u drugim malim i srednje velikim gradovima s od 10.000 do 35.000 stanovnika identificiranih na temelju mapiranja siromaštva.</p>
--	---

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
CR04	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			12,00	Postotak (%)	2013.			12,00	Podaci HZMO-a, podaci HZZ-a, relevantni evidentirani podaci, izvještaji o projektima, ISU	Godišnje
SR202	smanjenje pada broja stanovnika u pet pilot područja uključenih u program društvene, gospodarske i geografske obnove	Slabije razvijene	Broj				62,20	Postotak (%)	2013.			67,00	Izvešća o projektu, službena državna statistika	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti
<p>SC 9.i.1</p> <p>U okviru ovog investicijskog prioriteta podržat će se sljedeće mjere s ciljem poboljšanja socijalnog uključivanja ranjivih skupina:</p> <p>Novi socijalne usluge i programi i širenje postojećih za aktivno uključivanje i poboljšanje zapošljivosti za nezaposlene radno sposobne korisnike socijalnih prava kroz aktivnosti individualne podrške (psihosocijalna podrška, usluge mentorstva), savjetovanje, osposobljavanje za poboljšanje radnih navika, kompetencija i socijalnih vještina te radionice osposobljavanja i unapređenja vještina za stručnjake u relevantnom području. Provodit će specifične aktivnosti vezane uz inkluzivno volontiranje i usvajanje novih vještina kroz volonterske programe i projekte u području socijalnog uključivanja.</p> <p>Ciljane skupine: nezaposleni korisnici socijalne skrbi, (kao što su korisnici zajamčene minimalne naknade), stručnjaci u području socijalnog uključivanja, skrbi, obrazovanja i zapošljavanja, itd.</p> <p>Korisnici: Ministarstvo nadležno za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, institucije, jedinice lokalne i regionalne samouprave, OCD-i, poduzeća, lokalne i regionalne razvojne agencije, međunarodne organizacije</p>	

Pristup tržištu rada promicat će se putem pružanja financijske potpore projektima namijenjenih povećanju aktivacije i zapošljivosti pojedinih ranjivih skupina kao što je to definirano u Strategiji za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj, kao što su dugotrajno nezaposleni, osobe s invaliditetom, Romi, beskućnici, starije osobe, migranti i bivši ovisnici na lokalnoj razini. Nadalje, financirat će se kampanje za podizanje svijesti i javne kampanje za zapošljavanje marginaliziranih skupina nezaposlenih, kao i aktivnosti unapređenja znanja, vještina i kapaciteta eksperata iz različitih sektora za rad s nezaposlenim, marginaliziranim skupinama. Tamo gdje su pripadnici ciljane skupine osobe s invaliditetom, provodit će se značajne aktivnosti za poboljšanje pristupa uslugama osoba s invaliditetom, kako u fizičkom pristupu, tako i pristupu informacijama, kao preduvjeta za ravnopravan pristup tržištu rada. Aktivnosti uključuju prilagodbe radi otklanjanja fizičkih zapreka te pružanje usluga i informacija na načine prilagođene specifičnim vrstama invaliditeta. Usluge profesionalne rehabilitacije bit će prilagođene novonastalom razvoju situacije i modelima funkcioniranja sukladno odredbama novog Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, uključujući novo uspostavljene strukture, procedure i partnerstva. Radi osiguranja neophodnog pristupa osoba s invaliditetom te radi sprečavanja diskriminacije po toj osnovi, kroz ESF a kao vrsta aktivnosti u okviru ERDF-a, će se financirati prilagodbe infrastrukture i uklanjanje fizičkih zapreka, budući da će se raditi o malim investicijama.

Ciljane skupine: ranjive skupine nezaposlenih kao što je to definirano u Strategiji za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014. – 2020. i mjerama aktivne politike, stručnjaci iz socijalnog, sektora zapošljavanja i obrazovanja, stručnjaci iz sektora civilnog društva i drugih relevantnih područja

Potencijalni korisnici: OCD-i, institucije, jedinice lokalne i regionalne samouprave, trgovačka društva, lokalne i regionalne razvojne agencije, međunarodne organizacije

Posebno prilagođen skup mjera predviđen je za ciljane skupine hrvatskih branitelja i stradalnika iz Domovinskoga rata te članove njihovih obitelji, Rome i druge pripadnike nacionalnih manjina. Hrvatski branitelji i stradalnici iz Domovinskog rata te članovi njihovih obitelji suočeni su s velikim rizikom dugotrajne nezaposlenosti, isključenosti iz tržišta rada i iz društva, dijelom zbog njihove dobne strukture, gubitka kompetencija, zdravstvenih problema, ali i zbog negativne percepcije i predrasuda u vezi s njihovim poslovnim sposobnostima, vještinama i društvenim statusom. Stoga će se pružiti podrška kampanjama podizanja javne svijesti i obrazovanju o provedbi aktivne politike zapošljavanja i obrazovanja za hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata i članove njihovih obitelji kako bi im se olakšao pristup tržištu rada. Što se tiče ciljane skupine Roma i ostalih nacionalnih manjina, podaci pokazuju da su te skupine posebno ugrožene zbog opće diskriminacije, što dovodi do problema pri integraciji na tržištu rada. Osim toga, one imaju puno veći rizik od siromaštva od ostalih skupina. Aktivnosti koje će se podržavati uključuju daljnje aktivnosti za mapiranje potreba Roma i drugih manjina, razvoj i provedbu lokalnih akcijskih planova radi uključivanja i integracije skupina nacionalnih manjina, praćenje i vrednovanje provedenih planova, umrežavanje i aktivnosti suradnje na lokalnoj razini, poboljšanje prikupljanja podataka i istraživačkih aktivnosti, osposobljavanje i podizanje svijesti. Osim diskriminacije i socijalne isključenosti, Romi kao tipični predstavnici marginaliziranih zajednica žive u lošim životnim uvjetima, bez osnovne infrastrukture kao što su adekvatne stambene jedinice i doživljavaju segregaciju u stanovanju i obrazovanju. Zdravstvo je još jedno područje s lošim pokazateljima. Iz tog razloga postoji potreba za višedimenzionalnim integriranim pristupom za rješavanje njihovih potreba. Trebao bi se

temeljiti na nacionalnom mapiranju siromaštva i uključivati integrirane intervencije obnove koje se komplementarno financiraju kroz ESF i EFRR.

Ciljane skupine: predstavnici Vijeća nacionalnih manjina, pripadnici romske nacionalne manjine, pripadnici nacionalnih manjina, jedinice lokalne i regionalne samouprave, državna uprava i državni službenici

Korisnici: Ured Vlade RH za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Vijeće nacionalnih manjina OCD-i, jedinice lokalne i regionalne samouprave, OCD-i, lokalne i regionalne razvojne agencije, nacionalna i regionalna vijeća, Ministarstvo nadležno za hrvatske branitelje.

Provedba programa javnih radova osmišljena je za promicanje socijalnog uključivanja i integraciju pojedinih ranjivih skupina nezaposlenih (onih koji podliježu višestrukim čimbenicima ranjivosti), tj. teško zapošljive osobe, oni koji imaju ograničene mogućnosti zaposlenja na trenutačnom tržištu rada, osobito tijekom dugotrajne gospodarske krize. Nezaposlenost, a posebno dugotrajna nezaposlenost pokazuju značajan degradirajući psihološki učinak na pojedinca Javni rad ima za cilj potaknuti osjećaj društvene korisnosti pojedinca, ima pozitivan učinak na samopouzdanje i motivaciju te dovodi do razvoja mreže sudionika. Mjera se provodi kao prvi korak prema uključenju na tržište rada, a sudionici u shemama javnih radova imaju na raspolaganju u okviru službi za zapošljavanje profesionalno usmjeravanje i pomoć pri traženju posla, te im je omogućeno sudjelovanje u drugim mjerama APZ-a. Sukladno smjernicama Europske komisije za javne radove, za razdoblje 2014.-2020. postupno će se smanjivati ulaganja u programe javnih radova i njihov opseg, s obzirom na očekivani oporavak gospodarstva i tržišta rada, dok će se u kasnijim fazama mjere aktivne politike tržišta rada kao što su osposobljavanje i prekvalifikacije, razvijati s ciljem povećanja zaposlenosti i zapošljivosti (u skladu s prioritetsnom osi 1). Programi pokrivaju različita područja, od održavanja i komunalnih poslova do socijalne skrbi, obrazovanja, mjere zaštite okoliša te, ovisno o području, mogu također uključivati i komponentu osposobljavanja i obrazovanja.

Ciljane skupine: nezaposlene osobe u evidenciji HZZ-a s posebnim naglaskom na dugotrajno nezaposlene osobe ili osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada

Korisnici: HZZ, OCD-i, jedinice lokalne i regionalne samouprave

Zapošljavanje mladih olakšat će se kroz IP 8.ii, a dodatno, kroz ovaj investicijski prioritet, organizacije civilnog društva i institucije u području rada s mladima (organizacije mladih, centri za mlade, info-centri za mlade, klubovi mladih, javne ustanove i druge organizacije i institucije) podržat će se kroz subvencije za uspostavu novih i poboljšanje postojećih programa za mlade koji će unaprijediti njihovo socijalno uključivanje u život zajednice. Fokus će biti na širenju mreže klubova mladih, centara za mlade i info-centara podupirući osnivanje ovih organizacija u područjima gdje nedostaju, kao i na poticanje mladih na aktivno sudjelovanje u zajednici i u donošenju odluka (npr. savjetovanje s mladima, obrazovanje za članove vijeća mladih), na poticajne programe i programe razvoja socijalnih vještina, radnih navika i ostalih vještina koje će povećati socijalno uključivanje i konkurentnost mladih na tržištu rada. Dio će se pažnje posvetiti razvoju i provedbi novih programa (izvannastavne aktivnosti), s ciljem sprečavanja nasilnog i antisocijalnog ponašanja među mladima te će se podržati razvoj i širenje rada mladih kao metode rada s mladima. Nadalje, financirat će se aktivnosti kojima se poboljšava kvaliteta života osoba s

invaliditetom kroz poboljšanje pristupa i sudjelovanje u sportskim aktivnostima i aktivnostima za povećanje dostupnosti besplatnih sportskih objekata djeci i mladima u riziku od socijalne isključenosti.

Ciljane skupine: mladi, stručnjaci u području rada s mladima, osobe s invaliditetom, djeca i mladi do 29 godina u riziku od socijalne isključenosti.

Korisnici: organizacije civilnog društva i institucije u području rada s mladima, Ministarstvo nadležno za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Središnji državni ured za šport, jedinice lokalne i regionalne samouprave, međunarodne organizacije.

U cilju borbe protiv diskriminacije kao najznačajnije prepreke socijalnom uključivanju i jednakom pristupu i sudjelovanju na tržištu rada za ranjive skupine, provodit će se razne aktivnosti podizanja svijesti, ali i izravni kontakt i razmjena informacija s ključnim dionicima na tržištu rada. Naglasak će biti na osposobljavanju za javni sektor na državnoj i regionalnoj razini, te uspostavi alata i mehanizama podrške za poslodavce radi sprječavanja diskriminacije. Također se predviđa razmjena dobrih praksi, vrednovanje mjera, praćenje javnih politika u vezi suzbijanja diskriminacije, mjere zagovaranja i besplatna pravna pomoć za ranjive skupine u slučajevima radnih i socijalnih prava. Provodit će se mjere za poticanje socijalne inovacije kako bi se usmjeravale strukturne reforme socijalne politike i programi aktivnog uključivanja.

Ciljane skupine: predstavnici državnog/javnog sektora

Korisnici: Ured Vlade RH za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, jedinice lokalne i regionalne samouprave, institucije za rad s OCD-ima, lokalne i regionalne razvojne agencije, nacionalna i regionalna vijeća

Nadalje, financirat će se mjere jačanja mreža i inicijativa koje promoviraju pristup interkulturalnim aktivnostima i socijalnu integraciju ranjivih skupina. Interkulturalne su aktivnosti posebno usmjerene na mladež i starije osobe, a cilj im je promicanje socijalne kohezije na razini lokalnih zajednica. Kultura i mediji stvaraju kvalitetnu platformu za socijalnu integraciju različitih marginaliziranih skupina kao što su mladi i starije osobe, kao i za proširenje interkulturalnih programa ciljanih za različite manjine. Aktivnosti će uključivati podršku medijima u zajednici, organizaciju radionica, seminara, treninga, predstava, raznih interaktivnih događanja, itd. usmjerenih na poboljšanje pristupačnosti umjetnosti i kulturi, razvijanju kreativnosti mladih, aktivno i zdravo starenje umirovljenika te poticanju aktivnog uključivanja u zajednicu i jačanju umjetnika, kulturnih radnika i drugih relevantnih stručnjaka za rad s ranjivim skupinama. Navedeno može uključivati organizaciju radionica, seminara, izobrazbi, predstava, različitih interaktivnih događanja, prilagodbu pristupa za osobe s invaliditetom, istraživačke aktivnosti, itd.

Podrška medijima u zajednici u proizvodnji medijskih sadržaja u cilju podizanja svijesti ranjivih skupina i aktivnostima koje će pridonijeti povećanom sudjelovanju svih građana u aktivnostima zajednice, uključujući kulturu, turizam, promociju zdravog života, klimatske promjene te promoviranje uključivanja ranjivih skupina u zajednici te izgradnju kapaciteta zaposlenika medija. izgradnje kapaciteta za zaposlenike medija rezultat će većom kvalitetom medijskog izvještavanja o ranjivim skupinama i njihovu povećanu vidljivost u društvu.

Ciljane skupine: djeca, mladi, osobe starije od 54 godine, nezaposleni, osobe s invaliditetom, djeca s poteškoćama u razvoju; pripadnici romske i drugih nacionalnih manjina, relevantni stručnjaci (kultura, umjetnost, mediji, itd.)

Korisnici: OCD-i, ustanove, jedinice lokalne i regionalne samouprave, neprofitni medijski izdavači, institucije i OCD-i u području kulture i umjetnosti

SC 9.i.2

Mjere koje omogućuju bolju usmjerenost intervencija, povećanje kapaciteta tijela vlasti i dionika uključenih u proces i potporu pripreme integracijskih planova financirat će se u skladu sa specifičnim ciljem 9bl Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. To uključuje pripremu mapiranja siromaštva i razvoj Indeksa višestruke deprivacije; jačanje kapaciteta tijela javne vlasti, organizacija civilnog društva i drugih dionika kako bi se bavili pitanjima integrirane obnove određenog područja, kao i tehničku podršku lokalnim vlastima tijekom faze provedbe, te pripremu lokalnih investicijskih planova za revitalizaciju pet pilot-područja nerazvijenih malih gradova s od 10.000 do 35.000 stanovnika.

U fazi provedbe pripremit će se intervjenski planovi za pet pilot područja koje bi trebale težiti socio-ekonomskoj i fizičkoj obnovi tih područja, a uključuju mjere financirane iz EFRR-a i ESF-a. MRRFEU će vrednovati i odobravati planove. Potpora će se davati u obliku bespovratnih sredstava za projekte koji ostvaruju ciljeve za određena nerazvijena područja. ESF će sufinancirati pružanje socijalnih, obrazovnih i ekonomskih usluga i usluga u vezi sa zapošljavanjem. Sredstva EFRR-a stvorit će infrastrukturu zajednice i gospodarstva. Provodit će se zajedno s mjerama ESF-a te će se financirati u skladu sa specifičnim ciljem 9bl Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Zajedničke mjere će se provoditi kroz Intervencijske planove za svaki od pet pilot projekata.

Intervencijski planovi mogu uključivati razne mjere obnove u nerazvijenim područjima, ovisno o specifičnim potrebama. ESF će podržati zajedničke smjerove koje kombiniraju različite mjere zapošljivosti, kao što su individualna podrška, savjetovanje, usmjeravanje, pristup općem i strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, samozapošljavanje, društveno poduzetništvo te pristup socijalnim i zdravstvenim uslugama.

ESF aktivnosti posebno će se osmisliti za svaki od pet pilot projekata i integrirane sa specifičnim EFRR aktivnostima za ta pilot područja.

Ovaj će se specifični cilj provoditi kroz sljedeće aktivnosti:

- Podrška samozapošljavanju – s naglaskom na olakšavanje pristupa poduzetništvu za ranjive skupine nezaposlenih kroz APZ i samozapošljavanje;
- Osiguranje izravnih subvencija i naknada za zapošljavanje odnosno financijska potpora poslodavcima kako bi se potaknula brža integracija skupina u nepovoljnom položaju u tržište rada,
- Podrška razvoju društvenog poduzetništva – podupirući pokretanje novih poduzeća, poslovno mentorstvo i osposobljavanje zaposlenih u skladu sa Strategijom razvoja društvenog poduzetništva;
- Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – pružatelji socijalnih usluga financirat će se za razvoj neinstitucionalnih oblika skrbi u zajednici radi sprečavanja institucionalizacije pružanja podrške prijelazu s institucionalne skrbi na socijalne usluge u zajednici u skladu s procesom deinstitucionalizacije;

- Osposobljavanje za zapošljavanje i stjecanje vještina prilagođeno potrebama ranjivih skupina u smislu povećanja njihove zapošljivosti (putem APZ-ova);
- Osposobljavanje i radionice usmjerene na poticanje zapošljavanja mladih i olakšavanje njihovog prijelaza iz obrazovnog sustava na tržište rada, uključujući aktivnosti promicanja i dopiranja do mladih općenito;
- Radionice i širenje informacija u centrima za mlade, informacijskim centrima i klubovima mladih;
- Promicanje uključivanja ranjivih skupina na tržište rada i njihovo socijalno uključivanje te borba protiv svih oblika diskriminacije – nove socijalne usluge i širenje postojećih za aktivno uključivanje i poboljšanje mogućnosti zapošljavanja za nezaposlene radno sposobne korisnike socijalnih prava kroz aktivnosti individualne potpore, savjetovanja i podrške;
- Osiguravanje potpore obrazovnim ustanovama (posebno onima za obrazovanje odraslih) u izradi i provedbi programa – jačanje kapaciteta ustanova koje provode obrazovanje odraslih radi pružanja osnovnih kvalifikacija, ključnih kompetencija za odraslu populaciju te razvoja i provedbe prioriternih programa formalnog i neformalnog učenja.

Ciljane skupine: stanovnici pet odabranih pilot područja (fokus će biti na ranjivim skupinama: izbjeglice, raseljene osobe, povratnike, hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, stradalnike iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji i pripadnike romske manjine).

Korisnici: jedinice lokalne samouprave pilot područja, općinske i državne institucije, organizacije civilnoga društva, javni pružatelji socijalnih i zdravstvenih usluga, neprofitne gospodarske i razvojne organizacije i udruge lokalnih samouprava, mala poduzeća.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti
<p>Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p>	

- usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);
- relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;
- jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;
- kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);
- kapaciteti prijavitelja (razina operativne sposobnosti prijavitelja koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

Pet pilot lokacija unaprijed će se odabrati među malim gradovima od 10.000 do 35.000 stanovnika na temelju indeksa višestruke deprivacije izračunate putem socio-ekonomskih podataka dostupnih na razini općine, a tiču se nezaposlenosti, demografije, razine obrazovanja, udjela stanovništva u socijalnoj skrbi, i uključuju jedan grad koji zadovoljava kriterije značajne romske manjine.

Zajednički opći princip za sve operacije podržane u pet pilot malih gradova je doprinos socio-ekonomskoj obnovi tih gradova i posljedično smanjenje društvene nejednakosti i siromaštvo.

Sve operacije koje se financiraju u okviru ovog specifičnog cilja iz ESF-a moraju:

- biti u skladu s odobrenim interventnim planovima;
- pokazati jasan fokus na socijalnu isključenost i borbu protiv siromaštva;
- uključivati socio-ekonomsku aktivaciju stanovnika;
- poboljšati aktivno uključivanje, s posebnim naglaskom na povećanje zapošljivosti u ciljanim područjima;
- biti usklađene s projektima ostvarenim u pet pilot gradova u skladu s drugim specifičnim ciljevima;
- pokazati jasnu vezu s operacijama koje sufinancira EFRR u skladu sa specifičnim ciljem 9b1 Operativnog programa Konkurentnost i kohezija.

Prioritet će se dati projektima koji se bave problemima ranjivih skupina, posebice izbjeglica, raseljenih osoba, povratnika, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i pripadnika romske manjine. Promovirat će se sudjelovanje organizacija civilnog društva i drugih institucija izvan javnog sektora u pripremi i realizaciji projekata.

Detaljne kriterije će definirati UT i odobriti Odbor za praćenje Operativnog programa.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		9i – Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO01	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			18.524,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO06	mlađi od 25 godina	Broj	ESF	Slabije razvijene			6.970,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje

CO07	stariji od 54 godine	Broj	ESF	Slabije razvijene			2.881,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO16	sudionici s invaliditetom	Broj	ESF	Slabije razvijene			5.575,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO201	Broj aktivnosti za podizanje svijesti / javne kampanje	Broj	ESF	Slabije razvijene			133,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO203	stručnjaci koji sudjeluju u osposobljavanju	Broj	ESF	Slabije razvijene			2.355,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO204	broj pripremljenih i provedenih planova aktivnosti	Broj	ESF	Slabije razvijene			5,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO207	Broj sudionika pripadnika romske i drugih nacionalnih manjina	Broj	ESF	Slabije razvijene			1.639,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	9iv
Naziv investicijskog prioriteta	Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Održivo poboljšanje pristupa zdravstvenoj skrbi u nerazvijenim područjima i za ranjive skupine te promocija zdravlja
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Cilj je poboljšati pristup zdravstvenoj skrbi na način da se održivo povećava broj, vještine i profesionalna zaštita radnika koji pružaju zdravstvene usluge stanovništvu, prvenstveno u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. To će dovesti do većeg broja medicinskih stručnjaka i bolje pokrivenosti zdravstvenim uslugama. Naglasak će biti na zemljopisnim područjima gdje je nedostatak zdravstvenog osoblja najveći (ruralna područja, otoci i mali gradovi), posebno ranjivim skupinama i na novim i učinkovitijim odredbama pružanja zdravstvenih usluga kao što su dnevne bolnice.

Većina ulaganja u razvoj ljudskih potencijala će se usmjeriti prema primarnoj zdravstvenoj zaštiti i hitnoj medicinskoj službi, koje čine osnovu zdravstvene skrbi, kroz specijalizacije i stipendije za hitnu i obiteljsku medicinu, kao i za treću deficitarnu specijalizaciju – radiologiju. Kao rezultat ovih aktivnosti, osnažit će se mreža primarne zdravstvene zaštite, a popunit će se ili pak smanjiti broj područja s manjkom liječnici.

Osim specijalističkog obrazovanja, ESF ulaganja podržat će kontinuiranu medicinsku edukaciju kako bi zdravstveni radnici mogli usvojiti učinkovitije modele pružanja zdravstvene zaštite, kao što su grupne prakse, medicinske usluge na daljinu, obavljanje različitih zadataka u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, kao i dnevne bolnice i ambulantne operacije na bolničkoj njezi. To će pridonijeti poboljšanju pristupa i održivosti zdravstvene zaštite te do bolje i učinkovite usluge. Kroz provedbu radionica i programa izobrazbe za osoblje zaposleno u zdravstvenom sektoru (u bolnicama u ostalim zdravstvenim ustanovama).

Kako se bi se osiguralo unaprjeđenje znanja i vještina te razmjena informacija unutar i izvan zdravstvenog sektora te kako bi se osigurao adekvatan odgovor na nove izazove i prijetnje u području zdravstva, sredstvima iz ESF – a podržat će se aktivnosti podizanja svijesti javnosti o prevenciji bolesti, provedba programa izobrazbe za osoblje zaposleno u zdravstvenom sektoru (u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama) te nabava najnaprednije opreme, gdje je potrebno.

Socio-ekonomska deprivacija usko je vezana uz lošije zdravstvene pokazatelje zbog nedostatka promicanja zdravlja, bolesti povezanih uz način života, slabijeg praćenja kroničnih stanja što dovodi do višestrukih kroničnih oboljenja. To predstavlja još veću zabrinutost kad se na njega nadovežu problemi dostupnosti zdravstvene skrbi uzrokovani geografskom udaljenosti. Pokazatelji lošijeg zdravlja ukazuju na potrebu za ulaganjima u promicanje zdravstvene zaštite i prevenciju bolesti.

Bolji pristup programima prevencije i samostalna briga o neprenosivim i kroničnim bolestima te promicanje zdravih navika pridonijet će poboljšanju pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva, pogotovo kod zaklutih i ranjivih skupina. Smanjena bi stopa obolijevanja trebala dovesti do uštede u zdravstvenom sustavu i do većeg sudjelovanje na tržištu rada. Ulaganje u zaštitu od bolesti i promicanje zdravlja pridonijet će djelotvornosti zdravstvenog sektora. U programe i projekte prevencije bolesti i promicanja zdravlja uključit će se i organizacije civilnog društva, jer su često dobro pozicionirane i mogu doprijeti do ranjivih skupina. Kao rezultat toga, unaprijedit će se pokazatelji zdravstvene zaštite stanovništva s manjom količinom izostanaka s posla i prebacivanjem fokusa na prevenciju.

Oснаživanje i učinkovitije korištenje ljudskih potencijala u sustavu zdravstvene zaštite također podrazumijeva zdravstvenu zaštitu i sigurnost na radu zdravstvenih djelatnika. Njihova stalna prisutnost na poslu (bez

	<p>bolovanja) doprinosi boljem pristupu zdravstvenoj skrbi.</p> <p>Ministarstvo nadležno za zdravstvo pažljivo će pratiti održivost ESIF investicija te će osigurati održivost ulaganja.</p> <p>Koordinacija između EFRR i ESF ulaganja ostvarit će se u bliskoj suradnji između MRRFEU kao Posredničkog tijela 1 za EFRR sredstva i Ministarstva zdravstva kao Posredničkog tijela 1 za ESF sredstva.</p>
Oznaka specifičnog cilja	2
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu deinstitucionalizacije
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>U hrvatskom sektoru socijalne skrbi postoji veliki broj osoba koje primaju skrb u institucijama, što doprinosi njihovoj socijalnoj isključenosti. Podaci za 2012. godinu navode 12.373 korisnika socijalnih usluga, od toga 62% njih u institucijama: 68% od 1.231 djece i mladih bez roditeljske skrbi, 35% od 993 djece i mladih s poremećajima u ponašanju, 65% od 10.140 OSI. Trenutno više od 170 službi socijalne skrbi pruža različite usluge tim trima skupinama, temeljene u institucijama i u zajednici.</p> <p>Socijalne službe na razini zajednice nerazvijene su u svim regijama Hrvatske što dovodi do većeg broja ljudi u institucionalnoj skrbi. Ova činjenica također otežava proces deinstitucionalizacije, jer se nove korisnike koji traže usluge šalje u institucije. Nedostatak usluga u zajednici također stavlja dodatan teret na one koji brinu o uzdržavanim članovima obitelji (djeca, starije osobe, OSI) te onemogućava njihov ulazak na tržište rada ili zadržavanje radnog mjesta.</p> <p>Kapaciteti stručnjaka koji rade u sektoru socijalne politike nisu dostatni, a trebaju podržati reformske procese povezane uz deinstitucionalizaciju i šire reforme glede sustava socijalne zaštite.</p> <p>Očekivani rezultat deinstitucionalizacije je smanjeni broj osoba u institucijama putem promjena u omjeru institucionalne i izvaninstitucionalne skrbi za tri skupine korisnika te razvoj usluga u zajednici (dnevni boravak, potpora stambenom pitanju) razmjerno smanjenju broja korisnika u institucijama.</p> <p>Osigurat će se potpora za proširenje usluga u zajednici za održivost procesa i prevenciju institucionalizacije. Očekivani rezultat je smanjenje broja ljudi koji ulaze u institucionalnu skrb zbog nedostatka alternative u svojoj zajednici. Te usluge (skrb o djeci i briga za uzdržavane članove obitelji) također rezultiraju boljim usklađivanjem poslovnog i obiteljskog života.</p> <p>Kako bi se u potpunosti proveli procesi reforme, poput deinstitucionalizacije, postoji potreba za jačanjem</p>

	<p>kapaciteta stručnjaka. Očekivani rezultat je povećanje broja stručnjaka u sustavu socijalne politike čije su kompetencije poboljšane u odnosu na proces deinstitucionalizacije, pružanje usluga u zajednici, ali i u odnosu na šire reforme politike vezane uz pružanje socijalnih usluga.</p> <p>Također postoji nedostatak sveobuhvatnog sustava psiho-socijalne skrbi za hrvatske branitelje i stradalnike iz Domovinskog rata te članova njihovih obitelji, kao što je to slučaj u drugim zemljama s ratnom prošlošću. Zbog te specifičnosti, postoji stvarna potreba za psihosocijalnom skrbi koja objedinjuje dokazano djelotvorne psihosocijalne programe i programe zapošljavanja te razvija nove. Očekivani rezultat je pružanje visoko kvalitetnih socijalnih usluga za braniteljsku populaciju, stradalnike rata i potrebno civilno stanovništvo.</p> <p>Nacionalni program za socijalni turizam definira ciljeve, aktivnosti i ciljane skupine, ističući porast udjela ranjivih skupina koje rade u turizmu i ugostiteljskom sektoru. Kroz potporu ESF-a obrazovat će se, kvalificirati i osposobiti 1.050 sudionika u ovom sektoru što će povećati njihovu zapošljivost.</p>
--	--

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 9iv – Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
SR203	osobe zaposlene u zdravstvu dvije godine nakon završetka medicinskog obrazovanja i osposobljavanja, podržanih iz ESF-a	Slabije razvijene	Broj				80,00	Postotak (%)	2013.			85,00	Podaci o mirovinskom osiguranju, ex-post procjene, izvješća o projektima	Godišnje
SR204	broj osoba koje su primile pomoć kroz socijalne usluge u zajednici, pružene kroz projekte	Slabije razvijene	Broj				327,00	Broj	2013.			22 500,00	Izvješća o projektu, ISU	Godišnje
SR205	povećan broj pružatelja socijalnih usluga u zajednici	Slabije razvijene	Broj				28,00	Broj	2014.			400,00	ISU	Godišnje
SR206	broj stručnjaka osposobljenih u području socijalnih usluga	Slabije razvijene	Broj				1.091,00	Broj	2014.			3.000,00	Izvješća o projektu, ISU	Godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	9iv – Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa
SC 9.iv.1 <p>Aktivnosti pod ovim specifičnim ciljem podržat će specijalizacije obiteljske medicine, radiologije i hitne medicine u domovima zdravlja na ciljanim područjima definiranim ispod, zbog ozbiljnog manjka medicinskih specijalizacija u Hrvatskoj, osobito na polju primarne zdravstvene zaštite (tj. primarne pedijatrije, primarne ginekologije itd.).</p> <p>Specijalizacija je dio općeg medicinskog obrazovanja u trajanju od 4 do 5 godina koja slijedi nakon određenog vremena pripravništva i stručnog ispita. Potpora će se dati u okviru programa za diplomirane liječnike za pokriće troškova specijalizacije i poticanje prihvatanja zaposlenja na manje atraktivnim područjima. Bit će obavezni raditi u nerazvijenim područjima 5 godina, a poštivanje obveze će nadzirati Ministarstvo nadležno za zdravstvo na državnoj razini kako bi se postigla održivost ESF aktivnosti.</p> <p>Prioritetna geografska područja za ova ulaganja bit će nerazvijena područja u skladu s Razvojnim indeksom (1. i 2. skupina na razini županije), otoci i područja gdje Mreža javne zdravstvene službe (NN 101/2012) odredi nedostatak timova zdravstvene zaštite zbog neprikladne infrastrukture ili nedostatka osoblja. Ulaganja će uključivati specijalizacije, subspecijalizacije (npr. primarne pedijatrije, ginekologije itd.) i specijalizirano osposobljavanje. Odgovarajuća ulaganja iz EFRR-a uključivat će opremanje i obnavljanje (mala infrastrukturna ulaganja) centara primarne zdravstvene zaštite, uključujući također i Odjele hitne medicine u županijama koji se nalaze u 1. i 2. skupini županija prema Razvojnem indeksu, te zatim otoke (bez obzira u kojoj su županiji i na Razvojni indeks). Ista odgovarajuća ulaganja u okviru EFRR-a predviđena su za koncesionare za opremu samo u istim područjima (bez infrastrukturnih ulaganja) na razini prihvatljivih županija (sa županijama kao prihvatljivim prijaviteljima).</p> <p>Služba hitne pomoći od iznimne je važnosti za zdravstveni sustav, osobito u područjima gdje nedostaju druge vrste zdravstvenih usluga. Služba hitne pomoći će se podržavati putem kontinuirane medicinske izobrazbe (uključujući e-učenje) medicinskog osoblja hitne službe diljem zemlje, te putem financiranja specijalizacije u hitnoj medicini na područjima na kojima postoji nedostatak takvih stručnjaka, u skladu s Mrežom hitne medicine (NN 71/2012). Nadalje, ESF će podržati specijalističko obrazovanje hitne medicine za liječnike koji rade na objedinjenim bolničkim odjelima hitne službe. Odgovarajuća ulaganja iz EFRR-a uključuju dobivanje potrebnih plovila, opremu i gradnju za potporu službi hitne medicinske pomoći.</p>	

Usvajanje i provedba učinkovitijih modela pružanja zdravstvene skrbi trebali bi se podržati putem stalnog medicinskog obrazovanja zdravstvenih djelatnika, što se dijelom može postići korištenjem sustava e-Učenja, a dijelom specifičnim osposobljavanjem (tj. korištenjem nove dijagnostičke i terapijske opreme, telemedicinom itd.), nakon čega sudionici dobiju certifikate i/ili kontinuirane kvalifikacijske bodove od Hrvatske liječničke komore. Dodatno ciljano obrazovanje bit će dostupno svim ostalim zdravstvenim radnicima prema potrebama stanovništva i zdravstvenog sustava. ESF će podupirati razvoj obrazovnih sadržaja i programe osposobljavanja radi povećanja vještina i sposobnosti zdravstvenih djelatnika u područjima kao što su medicina na daljinu, mZdravlje (mHealth), dnevna bolnica i ambulantne operacije, te u drugim područjima s potencijalom da poboljšaju pristup zdravstvenoj skrbi, primjerice, kroz preuzimanje zadataka (*task shifting*). Odgovarajuća ulaganja iz EFRR-a uključivat će zamjenu infrastrukture i dobivanje potrebne opreme za nove modalitete skrbi.

Pristup bolničkoj njezi za ranjive skupine podržat će se ESF ulaganjima u specijalizacije i trajno medicinsko obrazovanje u drugim relevantnim područjima radi podržavanja EFRR ulaganja. Odgovarajuća ulaganja EFRR-a obuhvaćaju potporu odabranim bolnicama ili bolničkim odjelima koji brinu o djeci, psihički oboljelima i osobama koje trebaju palijativnu skrb u bolnici.

Zdravstveni radnici imaju posebno rizičnu radnu okolinu zbog rada sa zaraženim osobama koje zahtijevaju strogi protokol i posebne zaštitne mjere te opremu kako bi se osigurala sigurnost kako zdravstvenog djelatnika tako i bolesnika. ESF će podržati zaštitu zdravlja i sigurnosti zdravstvenih djelatnika pružajući obuku i potrebnu opremu za njihovu zaštitu na radu.

Kroz ovaj će se specifični cilj podržavati projekti i programi za prevenciju bolesti, promociju zdravlja, palijativnu skrb i samostalnu brigu o kroničnim bolestima. Naglasak će biti na potpori EFRR ulaganjima u djelotvornost zdravstvenog sustava, u nerazvijena područja i rizične čimbenike koji osobito prevladavaju u ranjivim skupinama (npr. duhan, alkohol, zlouporaba droga, neuhranjenost).

Ciljane skupine: liječnici medicine bez specijalizacije, specijalisti, zdravstveni djelatnici i djelatnici u sustavu zdravstvene skrbi i zdravstvene zaštite, jedinice lokalne i regionalne samouprave, udruge koje u svojem aktu o osnivanju ili statutu u opisu aktivnosti navode djelovanje u području zaštite zdravlja i/ili sigurnosti na radu, zaklade koje u svojem aktu o osnivanju ili statutu u opisu aktivnosti navode djelovanje u području zaštite zdravlja i/ili sigurnosti na radu, zdravstvene institucije

Korisnici: ustanove na polju zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, bolnice, centri i liječnici primarne zdravstvene zaštite uključujući također i Odjele hitne medicine u županijama, organizacije civilnog društva, javne ustanove i institucije u zdravstvenom sektoru, jedinice lokalne i regionalne samouprave, udruge koje u svojem aktu o osnivanju ili statutu u opisu aktivnosti navode djelovanje u području zaštite zdravlja i/ili sigurnosti na radu, zaklade koje u svojem aktu o osnivanju ili statutu u opisu aktivnosti navode djelovanje u području zaštite zdravlja i/ili sigurnosti na rad, ustanove registrirane za zaštitu zdravlja ili koje djeluju u području zdravstva, javne zdravstvene institucije.

SC 9.iv.2

Kako bi se poboljšao pristup pristupačnim, održivim i visoko kvalitetnim socijalnim uslugama za ranjive skupine, podupirat će se projekti razvijeni od strane pružatelja socijalnih usluga i socijalnih programa u lokalnim zajednicama, s ciljem sprečavanja institucionalizacije (kao što

su usluge osobne pomoći, centri dnevnog boravka, klubovi ili mobilni timovi za osobe s invaliditetom, starije osobe, djecu i mlade s poremećajima u ponašanju ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djecu i mlade s poteškoćama u razvoju/invaliditetom), kao i pružanja potpore udomiteljstvu za ranjive skupine kao načinu za sprečavanje institucionalizacije i osiguranja socijalnog uključivanja u zajednicu i život obitelji. Radi sprečavanja institucionalizacije i jačanja demografske promjene, podržat će se aktivnosti usmjerene na povećanje dostupnosti i pristupačnosti usluga za obitelji.

Ciljane skupine: ranjive skupine nezaposlenih osoba, osobe s invaliditetom, djeca i mladi, starije osobe, beskućnici, žrtve nasilja u obitelji, tražitelji azila, osobe s odobrenim azilom ili drugom vrstom međunarodne zaštite, žrtve trgovanja ljudima, osobe s problemima ovisnosti, članovi obitelji ranjivih skupina, udomiteljske i posvojiteljske obitelji, stručne osobe iz sektora socijalne zaštite, obrazovanja i civilnog sektora i drugih relevantnih sektora).

Korisnici: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, OCD-i, institucije, jedinice lokalne i regionalne samouprave, agencije za lokalni i regionalni razvoj, međunarodne organizacije.

Radi povezivanja svih oblika i razina angažmana dionika uključenih u sadašnji sustav psihosocijalne potpore, pomoći i skrbi za hrvatske branitelje i stradalnike iz Domovinskog rata te članove njihovih obitelji, ali i uključivanja novih socijalnih partnera kako bi se poboljšalo sustave skrbi, osmislić će se i provest psihosocijalni programi i programi zapošljavanja za njihovo psiho-socijalno i zdravstveno osnaživanja, u skladu s identificiranim povećanim potrebama i mapiranjem hrvatskog teritorija. Na primjer, sufinancirat će se projekti koji će pružiti inovativan način uključivanja hrvatskih branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata te članova njihovih obitelji u društvo općenito, koji unapređuju kvalitetu njihova života i uključenost u život zajednice. ,

Ciljane skupine: hrvatski branitelji i stradalnici iz Domovinskog rata i njihovi članovi obitelji

Korisnici: Ministarstvo nadležno za hrvatske branitelje, OCD-i, pravne osobe i ustanove u relevantnom području (primjerice, obrazovanje, akademska zajednica, gospodarstvo)

Niti jedna regija nema dostatnu raspoloživost i dostupnost socijalnih usluga za članove ranjivih skupina, kao što je definirano u Strategiji borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj 2014.-2020., a projekti će se provoditi na cijelom području Hrvatske. Međutim, regije s najnižim indeksom razvijenosti dobit će horizontalan prioritet kroz dodatno bodovanje projekata planiranih za provedbu u tim regijama, u prvoj fazi financiranja tijekom razvoja mapiranja siromaštva.

Osmislić će se i provoditi različiti programi za djecu i mlade bez adekvatne roditeljske skrbi, djecu i mlade s poremećajima u ponašanju i osobe s invaliditetom kako bi se podržao prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici. Naglasak će biti na socijalnim uslugama kao što su razvoj usluga podrške u vezi s organiziranim stanovanjem za osobe s invaliditetom, jačanje reintegracije obitelji, razvoj rehabilitacijskih programa za deinstitutionalizirane korisnike, razvoj metodologije za transformacijski proces i deinstitutionalizaciju, savjetodavne usluge i pomoć obiteljima (biološkim, udomiteljskim, skrbničkim), individualno i grupno savjetovanje roditelja i udomitelja, savjetodavne usluge i

pomoć djeci i mladima nakon izlaska iz institucionalne skrbi, kao i financiranje programa prevencije. Nadalje, pružit će se podrška udomiteljstvu i obiteljima kao jednom od glavnih dionika u procesu deinstitutionalizacije.

Tamo gdje kapaciteti institucija nisu dostatni za dovršetak procesa deinstitutionalizacije, podršku prevenciji daljnje institucionalizacije pružit će drugi pružatelji socijalnih usluga, sukladno važećim sektorskim politikama/strategijama/programima.

Pored osoba s invaliditetom i djece i mladeži, dodatna podrška za sprečavanje deinstitutionalizacije bit će pružena svim ranjivim skupinama koje su u riziku od institucionalizacije, kao što su starije osobe, beskućnici, žrtve obiteljskog nasilja, uključujući podršku članovima obitelji svih korisničkih skupina. Komplementarnost s EFRR-om i EPFRR-om osigurat će se ulaganjima u socijalnu infrastrukturu kako bi se podržala deinstitutionalizacija i transformacija te kako bi se poboljšali uvjeti za pružanje socijalnih usluga u zajednici. To uključuje prilagodbu, rekonstrukciju, opremanje i druga infrastrukturna ulaganja potrebna za uspješnu provedbu tog procesa (kao što su prilagodba stambenih zajednica, dnevni ili poludnevni centri za skrb, opremanje tih sadržaja i kupnja vozila).

Ciljane skupine: ranjive skupine sukladno Strategiji za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti

Korisnici: Ministarstvo nadležno za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, ustanove, jedinice lokalne i regionalne samouprave, OCD-i, agencije za lokalni i regionalni razvoj, međunarodne organizacije

Financirat će se pružanje socijalnih usluga od strane lokalnih pružatelja usluga koji omogućuju bolju ravnotežu između radnih obveza i obitelji s uzdržavanim članovima. Kroz pružanje usluga (kao što su pomoć u kući, vrtić, usluga socijalne hitne službe) za uzdržavane članove obitelji (starije osobe, osobe s invaliditetom, djeca), neuzdržavani članovi obitelji neće morati napustiti zaposlenje ili tržište rada kako bi se brinuli o njima. Isto tako, pružit će se podrška uslugama i programima za djecu u predškolskim ustanovama.

Ciljane skupine: obitelji s uzdržavanim članovima i uzdržavani članovi (npr. djeca, starije osobe, bolesne osobe, OSI), predškolske ustanove.

Korisnici: Jedinice lokalne i regionalne samouprave, OCD-i, agencije za lokalni i regionalni razvoj, zadruge, lokalne i regionalne razvojne agencije, međunarodne organizacije, Ministarstvo nadležno za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, institucije.

Aktivnosti usmjerene na jačanje i razvoj kapaciteta za koordinaciju, provedbu i praćenje nacionalnih politika (kao što je razvoj jedinstvene baze podataka svih socijalnih službi, poboljšanje sustava praćenja pokazatelja koji se odnose na provedbu nacionalnih politika, razvoj metodologije praćenja za standarde u pružanju socijalnih usluga, praćenje socijalnih ugovora) unutar različitih sektora (npr. sektor socijalne zaštite, sektor zapošljavanja, porezna uprava, mirovinski sustav), uključujući ulaganja u informatičku opremu i aplikacije i druga podrška u razvoju informatičkih sustava koji se odnose na sustav socijalne skrbi. Nadalje, financirat će se uspostava i provedba osposobljavanja na području socijalne skrbi i mladih. Nadalje, radi poboljšanja razine i kvalitete pruženih socijalnih usluga, pružit će se podrška edukacijama stručnih osoba (uključujući diplomske, specijalističke i postdiplomske studije).

Radi omogućavanja demografskih promjena, financirat će se aktivnosti povezane s demografijom kako bi se poboljšale obiteljske politike i

smanjilo siromaštvo, socijalna isključenost i iseljavanje. Navedene mjere obuhvaćaju: poboljšanje sustava potpora obiteljima i praćenje njihove provedbe, kao i sustav praćenja njihovog učinka, aktivnosti povezane s poboljšanjem statističkih kapaciteta i istraživanja u području migracija; aktivnosti povezane s izradom strateških dokumenata u području demografije (npr., strategija za povratak emigranata), aktivnosti povezane s razvojem depriviranih područja kroz definiranje mjera u području smanjenja siromaštva, socijalne isključenosti i iseljavanja putem financiranja i analize gospodarskog stanja tih područja, kao i izrada plana i programa gospodarske i demografske revitalizacije tih područja.

Ciljane skupine: stručnjaci u relevantnom području i sektoru civilnog društva

Korisnici: Ministarstvo nadležno za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, ustanove, jedinice lokalne i regionalne samouprave, OECD-i, lokalne i regionalne razvojne agencije, međunarodne organizacije

Podrška organizacijama civilnog društva u pružanju izvaninstitucionalnih usluga (skrb za stare i nemoćne osobe, fizioterapija te model pružanja socijalnih usluga u zajednici) hrvatskim braniteljima i stradalnicima iz Domovinskog rata te članovima njihovih obitelji u suradnji sa stručnjacima. Isto tako, kako bi se podržao bolji pristup psihološkim i drugim uslugama te zbog specifičnosti populacije, aktivnosti su usmjerene na uspostavu i provedbu osposobljavanja za stručnjake koje pružaju usluge hrvatskim braniteljima i stradalnicima iz Domovinskog rata i njihovim članovima obitelji.

Ciljane skupine: hrvatski branitelji i stradalnici iz Domovinskoga rata i članovi njihovih obitelji, stručne osobe koje pružaju psihosocijalne i druge usluge hrvatskim braniteljima i stradalnicima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Korisnici:, Ministarstvo nadležno za hrvatske branitelje, organizacije civilnog društva, pružatelji socijalne skrbi.

Razvoj obrazovnih programa, radionica i obuka na poslu namijenjenih ranjivim skupinama u turizmu i ugostiteljstvu. ESF će podržati programe osposobljavanja edukatora usmjerenih na 50 osoba kako bi ih se osposobilo da rade i obučavaju ranjive skupine, te osposobljavanje i obrazovanje ranjivih skupina u turizmu i sektoru ugostiteljstva radi povećanja njihove zapošljivosti, kao i provedba drugih aktivnosti usredotočenih na njihovo socijalno uključivanje.

Ciljane skupine: ranjive skupine (OSI, mladi, stariji radnici i nezaposleni), stručnjaci zaposleni u ugostiteljskom sektoru.

Korisnici: strukovna udruženja i ostale organizacije civilnog društva u sektoru turizma, obrazovne ustanove u turizmu.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	9iv – Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa
--------------------------------	--

Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.

Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.

Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.

Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).

Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:

- usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);
- relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;
- jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;
- kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);
- kapaciteti prijavitelja (razina operativne sposobnosti prijavitelja koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9iv – Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9iv – Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		9iv – Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa							
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno		
CO01	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			10.565,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO06	mlađi od 25 godina	Broj	ESF	Slabije razvijene			7.000,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO07	stariji od 54 godine	Broj	ESF	Slabije razvijene			11.200,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO16	sudionici s invaliditetom	Broj	ESF	Slabije razvijene			15.000,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO22	broj projekata namijenjenih javnoj administraciji ili javnim službama na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini	Broj	ESF	Slabije razvijene			7,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO201	broj aktivnosti za podizanje svijesti/javne kampanje	Broj	ESF	Slabije razvijene			20,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO203	stručnjaci koji sudjeluju u osposobljavanju	Broj	ESF	Slabije razvijene			5.000,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
SO205	broj projekata i programa u zdravstvenom sektoru koji su primili potporu	Broj	ESF	Slabije razvijene			60,00	ISU, ex-post evaluacija	Godišnje
SO206	broj pružatelja socijalnih usluga koji provode projekte	Broj	ESF	Slabije razvijene			400,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	9v
Naziv investicijskog prioriteta	Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	<p>Društveno poduzetništvo predstavlja slabije razvijeni sektor u Hrvatskoj. Kad je riječ o broju udruga koje pružaju javne i socijalne usluge, na temelju Registra udruga, u 2013. godini, njih 6.222 registrirano je za različite aktivnosti: dobrotvorne (941), za djecu, zaštitu mladih i obitelji (1.327), zaštitu žena (503), socijalne (1.878), i zdravstvene (1.573). One se ne mogu smatrati društvenim poduzećima/društvenim poduzetnicima, iako veliki broj njih obavlja neku poslovnu djelatnost. Od 2011. godine, zadruge imaju mogućnost djelovati kao neprofitne organizacije, a da ih se ujedno tretira kao tvrtke. Od ukupno 1.169 zadruga, njih 19 se samoodređuje kao socijalna zadruga. OCD-ovi i zadruge pokazuju veliki interes za društveno poduzetništvo, no većina ih je još u fazi planiranja.</p> <p>Iako društvena poduzeća, uz ekonomsku korist, stvaraju i dodanu društvenu vrijednost (zapošljavanje, pružanje socijalnih usluga, ekološka održivost), društveno poduzetništvo nema sustavni okvir za poslovanje. Hrvatska, stoga, ima mali broj društvenih poduzeća, mali broj zaposlenih i neizvjesnu budućnost tog sektora. Sektor je posebno izložen riziku zbog nedostatka sustavnog praćenja i statističkih podataka, što smanjuje mogućnost kreiranja javnih politika utemeljenih na činjenicama i namijenjenih društvenom poduzetništvu.</p> <p>Provedbom IPA projekata, uočen je značajan interes OCD-ova za pokretanje društvenih poduzeća. Najveću prepreku pokretanju poslovanja predstavlja nedostatak financijskog kapitala, nedostatak poslovnih vještina i slaba javna vidljivost društvenog poduzetništva.</p> <p>U cilju rješavanja utvrđenih problema, te osiguravanja većeg broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih</p>

	<p>zaposlenika, ESF će dati potporu aktivnostima kojima je cilj rast postojećih društvenih poduzeća i stvaranje novih. Naglasak će biti na njihovoj održivosti i na pružanju potrebnih socijalnih usluga u lokalnim zajednicama, posebno u područjima sa slabim socio-ekonomskim pokazateljima.</p> <p>Dostupnost financijskog kapitala osigurat će se putem financijskih instrumenata (kredit i garancije). Umrežavanja društvenih poduzeća, profesionalizacija i poslovne aktivnosti usmjerene na veću vidljivost neizravno će utjecati na dostupnost kapitala. Na taj će ih način financijske institucije smatrati pouzdanim i profitabilnim klijentima, te će im vjerojatnije pružiti potporu.</p> <p>Vidljivost nije važna samo kad je riječ o financijskim institucijama. Time se omogućava povećanje interesa drugih poduzetnika i onih koji su zainteresirani za društveno poduzetništvo te interesa potencijalnih potrošača za njihove proizvode i usluge. Društvena poduzeća dobit će potporu za organizaciju javnih događanja, i umrežavanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini.</p> <p>Zbog nedostatka poslovnih vještina, organiziranje edukacija, bilo formalnih ili neformalnih, predstavlja važan čimbenik za povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika. Suradnja s obrazovnim ustanovama na svim razinama, te širenje dobre poslovne prakse mogu ubrzati usvajanje potrebnih kompetencija za poslovanje.</p> <p>Pozitivni pomaci kojima se osigurava dostupnost financijskog kapitala, usvajanje poslovnih vještina i veća javna vidljivosti dovest će do jačanja sektora u smislu broja i održivosti poduzeća i njihovih zaposlenika.</p>
--	---

Tablica 4.: Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju (po investicijskom prioritetu i kategoriji regije) (za ESF)

Investicijski prioritet: 9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju														
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kategorija regije	Mjerna jedinica za pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	Početna vrijednost			Mjerna jedinica za osnovnu i ciljnu vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja
					M	Ž	Ukupno			M	Ž	Ukupno		
CR04	sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Slabije razvijene	Broj	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene			30,00	Postotak (%)	2013.			60,00	Projektna izvješća, baza podataka osiguranja	Godišnje

SR207	društveni poduzetnici i zaposlenici društvenih poduzeća s unaprijeđenim vještinama u području obavljanja poslovne djelatnosti	Slabije razvijene	Broj			60,00	Postotak (%)	2013.			90,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
-------	---	-------------------	------	--	--	-------	--------------	-------	--	--	-------	-------------------------	----------

2.A.6 Aktivnosti koje će se podržati u okviru investicijskog prioriteta (po investicijskim prioritetima)

2.A.6.1 Opis vrste i primjeri aktivnosti koje će se podržati te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima, uključujući, prema potrebi, određivanje glavnih ciljanih skupina, posebne ciljane teritorije i vrste korisnika

Investicijski prioritet	9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju
<p>Fokus ESF-a za društveno poduzetništvo usmjeren je na tri glavna područja: dostupnost financijskog kapitala, poduzetničko obrazovanje i veća javna vidljivost. Mogućnost korištenja financijskih instrumenata (subvencioniranje kamatnih stopa, mikrofinanciranje, krediti i garancije) osigurava potrebna sredstva društvenim poduzetnicima za pokretanje posla, stvaranje novih usluga i proizvoda, osposobljavanje zaposlenika i osiguranje osnovnih materijalnih uvjeta. Osim financijskih instrumenata, za navedene aktivnosti mogu se koristiti i bespovratna sredstva. Etična banka i drugi inovativni financijski programi podržat će se u smislu osposobljavanja, vidljivosti, umrežavanja, itd.</p> <p>Obrazovne aktivnosti koje će se podržati kroz ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prijenos dobre prakse putem seminara i radionica koje organiziraju društvena poduzeća i OCD-ovi; • Izrada i provođenje neformalnog osposobljavanja u društvenim poduzećima i OCD-ovima, u suradnji s obrazovnim i poslovnim stručnjacima, savjetnicima i inozemnim stručnjacima; • Izrada i provedba formalnog obrazovanja za društveno poduzetništvo putem programa koje provode ustanove za obrazovanje odraslih, ustanove za visoko obrazovanje i strukovne škole; • Uključivanje relevantnih kompetencija za društveno poduzetništvo u nastavni plan i program za osnovne i srednje škole; • Izobrazba na radnom mjestu u partnerskim organizacijama na nacionalnoj i međunarodnoj razini. <p>Aktivnosti usmjerene na veću vidljivost koje će se financirati u okviru ESF-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacija i sudjelovanje na konferencijama na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini, o temama koje su relevantne za društveno poduzetništvo (javna politika, poslovanje, razvoj sektora, potrebe zajednice); • Organizacija i sudjelovanje na sajmovima; • Umrežavanje društvenih poduzetnika na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; • Organizacija i sudjelovanje u studijskim posjetima u cilju promicanja prijenosa inovativnih poslovnih praksi i ideja. 	

Uz navedena glavna područja aktivnosti, posebno će se poticati izrada metodologije za praćenje ekonomskog i društvenog utjecaja društvenih poduzeća. S obzirom na nedostatak pouzdanih podataka o stanju društveno-poduzetničkog sektora, ESF će podržati istraživanje i mapiranje društvenih poduzetnika/društvenih poduzeća u Hrvatskoj. Prikupljeni rezultati istraživanja i mapiranja koristit će se za planiranje politika utemeljenih na činjenicama i za promicanje društvenog poduzetništva. Budući da je cilj društvenog poduzetništva stvaranje novih radnih mjesta i pružanje usluga u zajednici, ESF će financirati i aktivnosti za zapošljavanje ranjivih skupina u određenim djelatnostima.

Ciljane skupine: društveni poduzetnici/ zaposlenici u društvenim poduzećima, nezaposleni, a posebno ranjive skupine (osobe s invaliditetom, mladi, žene, Romi, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i stradalnici iz Domovinskoga rata i članovi njihovih obitelji), školsko i fakultetsko osoblje, javni službenici.

Korisnici: Ministarstvo hrvatskih branitelja, društveni poduzetnici, trgovačka društva, zadruge, OCD-i, javne i privatne ustanove, financijske institucije, jedinice lokalne i regionalne samouprave, potporne institucije, obrti, umjetničke organizacije.

2.A.6.2 Osnovna načela odabira operacija

Investicijski prioritet	9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju
<p>Odbor za praćenje Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali (OPULJP) nadležno je tijelo za definiranje i usvajanje kriterija za odabir i metodologije na razini OPULJP-a.</p> <p>Procjena projekata podliježe detaljnim kriterijima za odabir koje je odobrio Odbor za praćenje.</p> <p>Na temelju kriterija za odabir i metodologije svako posredničko tijelo razine 1 ili korisnička institucija će pripremiti Sažetak operacije (SO), koji će se podnijeti upravljačkom tijelu na odobrenje. Odobrenje sažetka operacije tako će biti temelj za razvoj i pripremu projektne dokumentacije za svaku operaciju.</p> <p>Aktivnosti će se provoditi kroz otvorene ili ograničene pozive za dostavu prijedloga (procedure izravne dodjele).</p> <p>Ključni kriteriji za odabir operacija/projekata uključuju prema potrebi:</p> <ul style="list-style-type: none">– usklađenost i doprinos prijedloga operacije/projekta ostvarivanju ciljeva utvrđenih u relevantnim nacionalnim, strateškim dokumentima (strategije, smjernice, akcijski planovi, programi);– relevantnost i važnost operacije/projekta za ostvarivanje ciljeva i pokazatelja OPULJP-a;– jasno određene i opisane ciljane skupine i njihove potrebe u pogledu ciljeva OPULJP-a;– kvaliteta prijedloga projekta (aktivnosti navedene u prijedlogu jasno su određene, povezane su s problemima koje bi projekt trebao riješiti i pridonose ciljevima projekta, provedivost projekta);	

- kapaciteti prijavitelja (razina operativne sposobnosti prijavitelja koja je potrebna za pripremu i provedbu projekta);
- održivost projekta predstavljena je i jasno opisana (postoji mogućnost šire primjene rezultata projekta).

U slučaju otvorenih poziva uspostaviti će se Odbor za ocjenjivanje na razini posredničkog tijela razine 1 ili 2, a upravljačko tijelo detaljno će razraditi kriterije za ocjenjivanje. U slučaju ograničenog poziva/postupka izravne dodjele posredničko tijelo razine 1 dostavit će prijedlog odabira operacija upravljačkom tijelu koji će se odobriti kao ograničeni poziv za dostavu prijedloga na temelju dostavljene relevantne dokumentacije, obrazlažući odabir korisnika u odnosu na njegove institucionalne/pravne posebnosti.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju
Predviđena je provedba (dijela) ovog investicijskog prioriteta putem financijskih instrumenata, ovisno o rezultatu ex-ante procjene, sukladno članku 37. Stavkom 2. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi. Ex-ante procjena je u završnoj fazi.	

2.A.6.4 Planirana upotreba velikih projekata (gdje je primjenjivo)

Oznaka investicijskog prioriteta	9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju

2.A.6.5 Pokazatelji ostvarenja po investicijskim prioritetima i, prema potrebi, po kategorijama regije

Tablica 5.: Zajednički i pokazatelji za pojedine programe (po investicijskim prioritetima, podijeljeni po kategorijama regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR)

Investicijski prioritet		9v – Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju					
Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (gdje je relevantno)	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podataka	Učestalost izvješćivanja

					M	Ž	Ukupno		
CO01	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			6.050,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO05	zaposleni, uključujući samozaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			1.200,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje
CO23	broj mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća kojima je dana potpora (uključujući i zadružna poduzeća, poduzeća socijalne ekonomije)	Broj	ESF	Slabije razvijene			170,00	Izvešća o projektu, ISU	Godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, transnacionalna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1. – 7.

Prioritetna os	2 – Socijalno uključivanje
	<p>U okviru specifičnog cilja 9.i.1 Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije, promovirat će se socijalne inovacije i eksperimenti radi usmjeravanja strukturne reforme socijalne politike i programa u području aktivnog uključivanja.</p> <p>U okviru specifičnog cilja 9.i.2 Jačanje aktivnog uključivanja kroz implementaciju integriranih projekata za obnovu 5 nerazvijenih pilot područja, razvit će se i testirati novi model pristupa obnovi nerazvijenih područja koji se temelji na potrebama područja, tj. problemima socio-ekonomske i fizičke deprivacije koncentriranih na određenom području, te će takav model doprinijeti socijalnoj inovaciji. Provest će se na temelju komplementarnosti i integracije aktivnosti u okviru ESF-a i EFRR-a (specifični cilj 9b1). Određene aktivnosti ESF-a, prilagođene kako bi zadovoljile potrebe nerazvijenih područja i stanovništva, posebno će doprinijeti socijalnim inovacijama, osobito onim za socijalnu integraciju ranjivih skupina, socijalne usluge u zajednici i društveno poduzetništvo.</p> <p>U okviru specifičnog cilja 9.iv.2 Poboljšanje pristupa visokokvalitetnim socijalnim uslugama, uključujući podršku procesu deinstitucionalizacije, podržat će se u okviru ESF-a i EFRR-a (specifični cilj 9a3) na komplementaran način. Kroz ESF, socijalnim inovacijama doprinijet će razvoj novih, alternativnih usluga u zajednici, posebno u regijama u kojima ne postoje socijalne usluge u zajednici ili je njihov opseg ograničen (kao što je život uz podršku, usluge osobnog pomoćnika, usluge koje doprinose ravnoteži između poslovnog i privatnog života). Ove socijalne inovacije doprinijet će smanjenju broja ljudi koji pružaju tradicionalnu skrb u ustanovama, a time će ljudima učiniti dostupnim novi oblik integrirane skrbi koja trenutno nije dostupna u njihovim lokalnim zajednicama.</p> <p>U okviru specifičnog cilja 9.v.1 Povećanje broja i održivosti društvenih poduzeća i njihovih zaposlenika, društveno inovativnim aktivnostima smatrat će se nove socijalne i poslovne usluge koje se bave potrebama i pitanjima u zajednici i promiču zapošljavanje, zatim novi načini međuresorne suradnje, izrada i provedba mjernog instrumentarija društvenog utjecaja te izrada novih modela financijske potpore i poslovne prakse.</p> <p>Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izradit će i provesti projekte za koje će socijalna inovacija biti kriterij za odabir u okviru ovog</p>

tematskog cilja. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava bit će nadležno za praćenje tih projekata te će osigurati širu primjenu uspješnih primjera (putem terenskih provjera i redovitog izvješćivanja) davanjem preporuka o uključivanju pozitivne prakse u širi sustav.

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6.: Okvir uspješnosti prioritetne osi (po fondovima i kategorijama regije za EFRR i ESF)

Prioritetna os		2-Socijalno uključivanje											
Identifikacijska oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili provedbeni korak	Mjerna jedinica, po potrebi	Fond	Kategorija regije	Ključna točka za praćenje napretka za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, gdje je primjenjivo
CO01	O	nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	ESF	Slabije razvijene			6.716,00			35.139,00	ISU	
SO203	O	stručnjaci koji su sudjelovali u osposobljavanju	Broj	ESF	Slabije razvijene			766,00			7.355,00	ISU	
F.1	F (financije)	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR	ESF	Slabije razvijene			57.798.782,00			385.882.354,00	ISU	

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

2.A.9. Kategorije intervencija

Kategorije intervencija koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojila Komisija i okvirna raščlamba potpore Unije.

Tablice 7.-11.: Kategorije intervencija

Tablica 7.: Dimenzija 1. – Područje intervencije

Prioritetna os		2 – Socijalno uključivanje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima	

ESF	Slabije razvijene	109. Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti;	116.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	112. Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući zdravstvenu zaštitu i socijalne usluge od općeg interesa	180.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	113. Promicanje društvenog poduzetništva i strukovne integracije u društvenim poduzećima te socijalne ekonomije i ekonomije solidarnosti radi olakšavanja pristupa zapošljavanju	32.000.000,00

Tablica 8.: Dimenzija 2. – Oblik financiranja

Prioritetna os		2 – Socijalno uključivanje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Bespovratna sredstva	318.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	04. Potpora kroz financijske instrumente: kredit ili ekvivalent	7.500.000,00
ESF	Slabije razvijene	05. Potpora kroz financijske instrumente: garancija ili ekvivalent	2.500.000,00

Tablica 9.: Dimenzija 3. – Vrsta teritorija

Prioritetna os		2 – Socijalno uključivanje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50.000 stanovnika)	20.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	02 Mala urbana područja (srednja gustoća > 5 000 stanovnika)	20.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	07. Nije primjenjivo	288.000.000,00

Tablica 10.: Dimenzija 4. – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os		2 – Socijalno uključivanje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	01. Integrirano teritorijalno ulaganje – urbano	20.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	03. Integrirano teritorijalno ulaganje - drugo	20.000.000,00

ESF	Slabije razvijene	07. Nije primjenjivo	288.000.000,00
-----	-------------------	----------------------	----------------

Tablica 11.: Dimenzija 6. – sporedna tema ESF-a (samo ESF i IZM)

Prioritetna os		2 – Socijalno uključivanje	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
ESF	Slabije razvijene	02. Socijalne inovacije	8.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	03. Povećanje konkurentnosti MSP-ova	32.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	05. Pобољшanje pristupa informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te njezine uporabe i kakvoće	19.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	06. Nediskriminacija	3.000.000,00
ESF	Slabije razvijene	08. Nije primjenjivo	266.000.000,00

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući gdje je potrebno aktivnosti za jačanje administrativnog kapaciteta tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa i korisnike (gdje je primjenjivo) (po prioritetnim osima)

Prioritetna os	2 – Socijalno uključivanje